

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

УХВАЛЕНО:

Вченою радою факультету
«Управління процесами перевезень»

Протокол № 1

від « 05 » вересня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету
«Управління процесами перевезень»

доц. Максим КУЦЕНКО

« 05 » вересня 2022 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про кваліфікаційну роботу
на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю
275 – «Транспортні технології»
(275.02 – на залізничному транспорті)**

Ввести в дію
з « 12 » вересня 2022 р.

доц. Максим КУЦЕНКО

Зміст

1 Загальні положення	3
2 Організація та підготовка до захисту кваліфікаційної роботи бакалавра	5
2.1 Вибір теми кваліфікаційної роботи бакалавра	5
2.2 Керівництво кваліфікаційною роботою бакалавра	6
2.3 Підготовка кваліфікаційної роботи бакалавра до захисту	6
2.4 Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів	8
2.5 Захист кваліфікаційної роботи бакалавра	10
2.6 Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи бакалавра	12
3 Вимоги до структури кваліфікаційної роботи бакалавра	14
Додаток А - Зразок оформлення титульного листа та бланку завдання	17

1 Загальні положення

Цим Положенням визначаються основні вимоги до кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології» (275.02 – на залізничному транспорті) факультету «Управління процесами перевезень» Українського державного університету залізничного транспорту (УкрДУЗТ). Дане Положення розроблене відповідно до затвердженого Міністерством освіти і науки України стандарту вищої освіти спеціальності 275 – «Транспортні технології (за видами)» (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2022/Standarty.Vyshchoyi.Osvity/Zatverdzeni.Standarty/01/31/275-Transp.tekhn-za.vyd-bak.31.01.22.pdf>), Положення про кваліфікаційну (випускную) роботу студента Українського державного університету залізничного транспорту» (https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/pol_pro_kval_rob.pdf) «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти» (https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/poloz_zap_plagiat-1.pdf).

Кваліфікаційна робота бакалавра є заключним етапом навчання здобувачів першого (бакалаврського рівня) вищої освіти, яка повинна відобразити ступінь підготовки випускника з усіх дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою і навчальним планом, вміння застосовувати набуті знання в практичній роботі та самостійно вирішувати науково-технічні та організаційні задачі відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

Кваліфікаційна робота зі спеціальності 275 – «Транспортні технології (275.02 – на залізничному транспорті)» має бути завершеним дослідженням, яке передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або актуальної практичної проблеми у сфері транспортних технологій (на залізничному транспорті) на основі сучасних економіко-технологічних підходів.

До написання кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які в повному обсязі виконали усі вимоги навчального плану.

Кваліфікаційна робота бакалавра готується кожним здобувачем вищої освіти в індивідуальному порядку під керівництвом керівника роботи з числа професорсько-викладацького складу.

Захист кваліфікаційної роботи бакалавра є формою державної атестації випускників, що дає підстави державній екзаменаційній комісії (ДЕК) прийняти рішення про присвоєння випускнику відповідної освітньої кваліфікації та видачу йому документа про вищу освіту першого (бакалаврського) рівня.

Мета кваліфікаційної роботи бакалавра – визначення рівня підготовки випускника до самостійної професійної діяльності та осмислення ним професійної проблеми у конкретній сфері виробництва шляхом проведення аналітичних і (або) практичних наукових досліджень та розробки рекомендацій з впровадження їх результатів.

Запропоновані в кваліфікаційній роботі бакалавра рішення мають бути науково обґрунтованими, з відповідним аналізом існуючої ситуації та прогнозом

щодо результатів їх впровадження.

Кваліфікаційна робота бакалавра має демонструвати рівень фахової підготовки здобувача вищої освіти до професійної діяльності, який відображає:

- рівень оволодіння теоретичними знаннями з професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін;
- вміння узагальнювати, аналізувати наукові джерела та статистичні дані, формулювати висновки і обґрунтовувати конкретні пропозиції;
- вміння працювати з нормативно-правовими актами;
- здатність використовувати сучасні методи дослідження та інформаційні технології;
- вміння знаходити аналоги розв'язання проблеми у вітчизняній та зарубіжній практиці, адаптувати їх до конкретного предмета (об'єкта) дослідження.

Інформацію стосовно досліджуваної проблеми в кваліфікаційній роботі бакалавра необхідно викладати у повному обсязі, ґрунтуючись на фактичному матеріалі з детальним описом методів дослідження та аналізом одержаних результатів досліджень, з обґрунтуваннями актуальності завдання та практичного значення роботи. Відповідальність за достовірність числових, фактичних даних, цитат несе автор роботи.

Результати досліджень необхідно викладати стисло, логічно та аргументовано, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Кваліфікаційна робота бакалавра повинна містити висновки, зроблені на основі власних досліджень, які мають бути викладені чітко, конкретно, лаконічно.

Підготовка і захист кваліфікаційної роботи включають наступні етапи:

- вибір теми і об'єкта дослідження, затвердження теми;
- розробка завдання на кваліфікаційну роботу, складання календарного плану її виконання;
- опрацювання літературних джерел і складання плану кваліфікаційної роботи бакалавра;
- збір фактичного матеріалу під час проходження практики;
- обробка фактичного матеріалу із застосуванням сучасних методів статистичного аналізу;
- написання першого варіанту тексту, подання його на ознайомлення керівнику;
- усунення недоліків, написання остаточного варіанту тексту, оформлення кваліфікаційної роботи;
- перевірка кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів;
- подання зброшурованої у твердій палітурці завершеної кваліфікаційної роботи бакалавра на випускаючу кафедру;
- отримання відгуку керівника (міститься у поданні до голови ДЕК);
- зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи бакалавра (по відношенню до випускаючої кафедри);
- захист кваліфікаційної роботи бакалавра на засіданні ДЕК.

Терміни написання кваліфікаційної роботи визначаються відповідним навчальним планом.

2 Організація та підготовка до захисту кваліфікаційної роботи бакалавра

2.1 Вибір теми кваліфікаційної роботи бакалавра

Тематика кваліфікаційних робіт розробляється викладачами кафедр факультету, які забезпечують реалізацію освітньо-професійних програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 275 – «Транспортні технології» з урахуванням пропозицій і потреб установ, підприємств та організацій, на базі яких виконуються кваліфікаційні роботи.

Теми робіт затверджуються на засіданні кафедри до початку переддипломної практики, оформлюються протоколом і узгоджуються з деканом факультету, який формує відповідне розпорядження по факультету щодо затвердження тем бакалаврських робіт.

В назві бакалаврської роботи слід використовувати певні ознаки, що будуть вирізняти одну роботу від іншої та відповідати існуючим освітнім програмам.

Здобувачам вищої освіти надається право самостійно обирати тему кваліфікаційної роботи згідно з тематикою, що затверджена кафедрою, або вони можуть запропонувати свою тему, обґрунтувавши її актуальність та відповідність фаху.

При виборі теми кваліфікаційної роботи бакалавра слід враховувати її актуальність та практичну значимість, наявність наукової бази для її виконання, можливість отримання та опрацювання експериментального матеріалу, наявність власних науково-технічних і методичних розробок, перспективу професійної орієнтації.

Не допускається виконання декількох робіт з однієї теми.

З метою своєчасної підготовки кваліфікаційної роботи бакалавра, згідно з поданням кафедри, призначаються керівники бакалаврських робіт. Для написання кваліфікаційної роботи бакалавра за здобувачем вищої освіти закріплюється один керівник.

Тема кваліфікаційної роботи бакалавра може бути змінена за заявою здобувача вищої освіти на засіданні відповідної кафедри не пізніше дати початку дипломного проектування.

Тематика кваліфікаційних робіт бакалаврів повинна оновлюватися кожного навчального року.

При формуванні тематики слід використовувати напрацювання за окремими дисциплінами. Бажано, щоб кожен викладач-керівник застосовував в бакалаврській роботі матеріали зі своїх дисциплін бакалаврського спрямування. Базовою основою повинні стати курсові, практичні і лабораторні роботи. При цьому допускається використовувати напрацювання інших закладів вищої освіти з урахуванням Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ (<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>).

2.2 Керівництво кваліфікаційною роботою бакалавра

Керівниками кваліфікаційних робіт бакалаврів можуть бути доктори та кандидати наук, а також викладачі без наукового ступеню (за умови відповідності ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності).

Керівники сумісно із здобувачами формують теми кваліфікаційних робіт і виносять їх на засідання кафедри.

За одним керівником закріплюється до 8 здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти на навчальний рік.

Керівник кваліфікаційної роботи бакалаврів зобов'язаний:

- здійснювати керівництво підготовкою кваліфікаційної роботи;
- формувати разом із здобувачем вищої освіти завдання на підготовку роботи бакалавра;
- контролювати виконання здобувачем вищої освіти графіку підготовки кваліфікаційної роботи;
- аналізувати та контролювати організацію самостійної роботи здобувачем вищої освіти з підготовки кваліфікаційної роботи;
- надавати допомогу в складанні календарного плану на весь період підготовки кваліфікаційної роботи;
- рекомендувати літературу, довідкові та архівні матеріали, інші джерела для роботи за темою кваліфікаційної роботи;
- проводити систематичні консультації, визначені розкладом та призначені за необхідністю, а також здійснювати нормоконтроль.

Не рідше одного разу на тиждень, здобувач вищої освіти звітує про хід виконання кваліфікаційної роботи перед керівником, який на основі аналізу підготовлених матеріалів фіксує виконання календарного плану, про що подає інформацію на засідання кафедри. Керівник відмічає помилки і неточності у матеріалах роботи, вказує способи їх усунення або шляхи раціонального вирішення завдання.

Завершену кваліфікаційну роботу бакалавра здобувач вищої освіти подає на перевірку керівникові, який дає на неї письмовий відгук у поданні до голови ДЕК. Якщо кваліфікаційна робота, з погляду керівника, готова до захисту перед ДЕК, відповідна рекомендація дається ним у кінці відгуку у вигляді подання до голови ДЕК.

У випадку негативного висновку щодо допуску здобувача вищої освіти до захисту кваліфікаційної роботи, це питання виноситься на розгляд засідання кафедри за участю керівника.

2.3 Підготовка кваліфікаційної роботи бакалавра до захисту

Підготовка кваліфікаційної роботи бакалавра має показати вміння здобувача вищої освіти:

- використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання, практичні навички для вирішення певної проблематики виробництва;

- аналізувати наукові джерела інформації;
- узагальнювати матеріали та застосовувати сучасну методику наукових досліджень при вирішенні визначеної проблеми;
- обґрунтовано використовувати статистичний та графічний матеріали, вітчизняний та міжнародний досвід при висвітленні досліджуваного питання;
- самостійно приймати раціональні рішення при вирішенні практичних питань, пов'язаних із виконанням кваліфікаційної роботи;
- застосувати комп'ютерну техніку, сучасні комп'ютерні технології і програми.

Обов'язковими складовими кваліфікаційної роботи бакалавра є: постановка мети та завдання дослідження, огляд спеціальної літератури за темою роботи, вибір методики дослідження, висвітлення і аналіз одержаних результатів, висновки та пропозиції.

Організація і контроль за процесом підготовки кваліфікаційних робіт покладається на завідувачів відповідних випускних кафедр.

Кваліфікаційна робота, підписана керівником, разом з його письмовим відгуком у вигляді подання до голови ДЕК подається на розгляд завідувачу кафедри, який вирішує питання про допуск здобувача вищої освіти до захисту.

У випадку, коли завідувач кафедри не вважає можливим допустити здобувача вищої освіти до захисту кваліфікаційної роботи, це питання розглядається на засіданні кафедри за участю керівника. Витяг з протоколу засідання кафедри подається декану факультету та проректору з науково-педагогічної роботи.

Кваліфікаційна робота бакалавра, яка допущена завідувачем кафедри до захисту, направляється на зовнішню рецензію. До рецензування залучаються викладачі з числа кандидатів та докторів наук або провідні фахівці у транспортній галузі. Коло наукових та фахових інтересів рецензентів має відповідати тематиці кваліфікаційної роботи.

Зовнішня рецензія подається у письмовому вигляді, в довільній формі, і має містити наступні складові:

- аналіз відповідності змісту кваліфікаційної роботи її завданню;
- значимість теми кваліфікаційної роботи для галузі та її актуальність;
- аналіз глибини висвітлення здобувачем вищої освіти реального стану справ у відповідній галузі;
- висновки щодо використання в роботі сучасних методів дослідження, методичних підходів;
- позитивні сторони кваліфікаційної роботи та її недоліки, інші питання на розсуд рецензента;
- оцінку загальних вражень від кваліфікаційної роботи (оформлення, стиль і грамотність викладання тощо);
- висновок і рекомендацію щодо можливості допущення кваліфікаційної роботи бакалавра до захисту і, за бажанням, може бути висловлено зауваження та думку про оцінку роботи та про присвоєння кваліфікації бакалавра.

Рецензент має підписати рецензію із зазначенням свого власного ім'я та

прізвища, місця роботи і посади, яку займає.

Рецензія додається до кваліфікаційної роботи бакалавра разом з іншими документами.

Завершена кваліфікаційна робота бакалавра, підписана автором, разом з письмовим відгуком керівника у вигляді подання голові ДЕК та рецензією, а також результатами перевірки роботи на наявність текстових збігів подається завідувачу кафедри, який вирішує питання про допуск здобувача вищої освіти до захисту.

Зразок титульного листа та бланку завдання наведено у додатку А.

2.4 Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів

На виконання Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та з метою розвитку системи контролю якості освітнього процесу, належного виконання й оприлюднення результатів науково-дослідних робіт, для оригінальності і виключення неправомірних запозичень із опублікованих джерел, виконується перевірка кваліфікаційної роботи бакалавра на наявність текстових збігів згідно «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти», яке визначає порядок проведення перевірки текстових документів.

Згідно до Положення, академічним плагіатом вважається оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Види академічного плагіату:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);

- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;

- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;

- подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есеїв, рефератів тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Самоплагіатом є оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Види самоплагіату:

- дуплікація публікацій – публікація однієї і тієї самої наукової роботи

(цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт, як нових наукових робіт;

- дублювання наукових результатів – публікація одних і тих самих наукових результатів, в різних статтях, монографіях, інших наукових працях, як нових результатів, які публікуються вперше;

- подання у звітах з виконання наукових проектів результатів, що містилися у попередніх роботах, як отриманих при виконанні відповідного проекту;

- агрегування чи доповнення даних – суміщення старих і нових даних без їх чіткої ідентифікації з відповідними посиланнями на попередні публікації;

- дезагрегування даних – публікація частини раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію;

- повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.

Під текстовим запозиченням розуміють – вставки частини тексту іншого автора без внесення змін до оригіналу.

Правомірні запозичення – витяги з тексту із зазначенням автора і назви твору в обсязі, виправданому метою цитування.

Неправомірні запозичення – витяги з тексту без вказівки автора і назви твору або в обсязі, не виправданому метою цитування.

Згідно «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти», кафедри:

- інформують здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників про необхідність дотримання кодексу академічної доброчесності, та документів, що унормовують запобігання академічному плагіату та встановлюють відповідальність за плагіат;

- оприлюднюють розпорядження про затвердження тем кваліфікаційних робіт на кафедральних сайтах, забезпечуючи їх неповторність;

- контролюють внесення кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти до внутрішньої закритої/відкритої бази в «хмарній системі»;

- контролюють подання здобувачами вищої освіти заяви щодо самостійності виконання кваліфікаційної роботи (у вигляді декларації на титульному листі роботи) та підготовку відповідальною особою акту перевірки кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів;

- здійснюють допуск до захисту кваліфікаційної роботи кожного студента на основі аналізу заяви щодо самостійності виконання кваліфікаційної роботи (у вигляді декларації на титульному листі роботи) та акту перевірки кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів рішенням засідання кафедри;

- надають пропозиції до навчально-методичного центру щодо заходів із запобігання проявів плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти:

- заповнюють і підписують заяву щодо самостійності виконання

кваліфікаційної роботи (у вигляді декларації на титульному листі роботи). Цією заявою підтверджується факт відсутності в роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, й інформованість про можливі санкції у випадку виявлення плагиату. Відмова у заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою недопуск здобувача до захисту кваліфікаційної роботи;

- надають для завантаження та перевірки кваліфікаційну роботу відповідальній особі на кафедрі;

- несуть відповідальність за: неподання або несвоєчасне подання своєї кваліфікаційної роботи для перевірки у встановленому порядку, недотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, порушення загальноприйнятих правил цитування та посилань на використані інформаційні джерела. В цих випадках робота спрямовується на доопрацювання та повторну перевірку. За повторне порушення робота відхиляється, а здобувачу призначається нова дата захисту.

Якщо наявність текстових збігів (запозичень) випускної кваліфікаційної роботи не перевищує 70 %, робота може бути допущена до рецензування та подальшого захисту. У разі перевищення 70 % текстових збігів випускна кваліфікаційна робота потребує доопрацювання та повторної перевірки. За умови перевищення критерію наявності текстових збігів 70 % у разі повторної перевірки, робота відхиляється, а здобувачу призначається нова дата захисту.

2.5 Захист кваліфікаційної роботи бакалавра

Захист кваліфікаційної роботи є формою перевірки рівня знань здобувача вищої освіти та фактичної підготовленості його до роботи за фахом відповідно до вимог державного стандарту.

Для захисту кваліфікаційних робіт щорічно створюється ДЕК, до складу якої входять голова, члени комісії та секретар. Персональний склад членів ДЕК затверджується наказом ректора УкрДУЗТ. Робота ДЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами УкрДУЗТ.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні ДЕК і передбачає доповідь здобувача вищої освіти (тривалістю не більше 7 хвилин), яка структурно будується у послідовності від актуальності теми дослідження до висновків і пропозицій.

Секретар ДЕК організовує ознайомлення інших членів ДЕК з роботами здобувачів вищої освіти, яких ця комісія заслуховуватиме.

Членам ДЕК, перед початком захисту кваліфікаційних робіт, секретарем ДЕК подаються такі документи:

- списки здобувачів вищої освіти, допущених до захисту кваліфікаційних робіт;

- зведена відомість про виконання здобувачами вищої освіти навчального плану та отримані ними оцінки;

- кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти;

- відгук керівника кваліфікаційної роботи у вигляді подання голові ДЕК;

- рецензія на кваліфікаційну роботу;
- акт перевірки випускної кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів.

Членам ДЕК можуть бути подані також інші матеріали, що характеризують наукову та практичну цінність виконаної роботи: друквані статті за темою кваліфікаційної роботи, документи, що вказують на практичне її застосування, тощо.

Перед захистом здобувач вищої освіти зобов'язаний ознайомитися з відгуком і рецензією, проаналізувати їх та підготувати аргументовані відповіді на можливі зауваження.

До захисту не допускаються здобувачі вищої освіти, які не виконали навчальний план і на момент подання до захисту кваліфікаційної роботи мають академічну заборгованість.

Захист кваліфікаційних робіт бакалаврів проводиться за участю не менше половини складу ДЕК при обов'язковій присутності голови комісії.

Дата захисту визначається графіком засідань ДЕК, що затверджується ректором Університету, і доводиться деканатом факультету до відома голови, членів ДЕК, здобувачів вищої освіти.

Процедура захисту кваліфікаційної роботи складається з:

- короткої доповіді автора (визначається мета, зміст, практична цінність роботи, питання винесені на захист, результати, одержані в результаті виконання кваліфікаційної роботи та відповідні пропозиції);
- відповідей на запитання членів ДЕК;
- підведення підсумків захисту кваліфікаційної роботи (дається оцінка роботи кожного випускника за стобальною системою).

Під час захисту положень кваліфікаційної роботи випускник повинен використовувати для забезпечення наочності ілюстративні матеріали (креслення, таблиці, схеми тощо). Ці матеріали мають бути оформлені так, щоб здобувач вищої освіти міг демонструвати їх без труднощів та щоб їх було видно всім присутнім. Доповідач може використати на захисті спеціально підготовлені слайди та інші необхідні демонстраційні матеріали.

Процедура захисту кваліфікаційної роботи протоколюється секретарем комісії.

Рішення ДЕК щодо оцінки знань, виявлених при підготовці та захисті роботи бакалавра, а також присвоєння здобувачу вищої освіти кваліфікації бакалавра та видача йому державного документа, приймається на закритому засіданні ДЕК відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь в засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови ДЕК є вирішальним.

Результати захисту кваліфікаційних робіт бакалаврів визначаються за стобальною шкалою і оголошуються у день захисту після оформлення протоколу засідання ДЕК.

Здобувачі вищої освіти, які не захистили кваліфікаційну роботу бакалавра, не мають права на отримання диплома бакалавра. Таким випускникам видається

довідка встановленого зразка щодо проходження навчання за програмою підготовки бакалаврів.

Якщо захист кваліфікаційної роботи не відбувся з поважних причин, про що здобувач вищої освіти у ДЕК має подати відповідні документи, ректор УкрДУЗТ може продовжити термін його навчання до наступного терміну роботи ДЕК із захисту кваліфікаційних робіт, але не більше, як на один рік.

Кваліфікаційна робота бакалавра після захисту передається на зберігання до архіву.

2.6 Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи бакалавра

Підсумкову, диференційовану за стобальною шкалою, оцінку за результатами захисту кваліфікаційної роботи бакалавра визначає ДЕК, її рішення є остаточним і оскарженню не підлягає.

У процесі визначення оцінки враховується ряд важливих показників якості кваліфікаційної роботи та результатів її захисту:

Змістові аспекти кваліфікаційної роботи:

- актуальність обраної теми дослідження;
- спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій;
- відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням;
- наявність, альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведення дослідження;
- розвиненість мови викладення роботи та її загальне оформлення.

Якість захисту роботи:

- уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди;
- загальний рівень підготовки здобувача вищої освіти;
- володіння культурою презентації.

Основні умови одержання відповідної оцінки наступні.

90-100 балів. Кваліфікаційна робота бакалавра є бездоганною в усіх відношеннях, має вагоме практичне значення, доповідь логічна і стисла, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ДЕК правильні, аргументовані і стислі.

75-89 балів. Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру, в рецензії та відгуку відмічені окремі зауваження, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ДЕК в основному правильні, робота оформлена в межах вимог.

60-74 балів. Тема роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістового характеру: нечітко сформульована мета роботи, у розрахунковій частині роботи переважають елементи описовості, інформаційні матеріали не завжди ілюструють висновки та пропозиції, недостатньо обґрунтовані, рецензія і відгук містять окремі зауваження, доповідь зроблена без використання презентації,

не всі відповіді на запитання членів ДЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи.

35-59 балів. Нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи та завдання дослідження. Розділи погано пов'язані між собою. Аналіз виконаний поверхово або взагалі відсутній. Заходи, що пропонуються, не впливають з аналізу, носять декларативний характер. Оформлення роботи не відповідає вимогам нормативних документів. Відсутні матеріали презентації. Відповіді на запитання членів ДЕК неточні, або неповні. У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ДЕК визначає можливість подання на повторний захист тієї самої роботи з доопрацюванням, чи опрацюванням здобувачем вищої освіти нової теми, що визначена кафедрою. При цьому повторне проходження усієї процедури допущення роботи бакалавра до захисту є обов'язковим.

Кваліфікаційна робота не допускається до захисту, якщо:

- робота представлена керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням встановлених термінів;
 - зміст роботи не відповідає темі, що затверджена розпорядженням по факультету,
 - робота виконана із суттєвими запозиченнями, містить текстові збіги з ознаками академічного плагіату,
 - оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам.
- Повторний захист роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

3 Вимоги до структури кваліфікаційної роботи бакалавра

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з пояснювальної записки загальним обсягом 40-60 сторінок друкованого тексту (до загального обсягу роботи не входять додатки, список використаної літератури, таблиці та рисунки, виконані на окремих сторінках) та обов'язкового ілюстративного матеріалу обсягом до 10 аркушів (плакатів, креслень, що подаються за допомогою мультимедійних засобів).

Обов'язковими складовими частинами пояснювальної записки кваліфікаційної роботи бакалавра є: постановка мети та завдання, вибір методики дослідження, висвітлення і аналіз одержаних результатів, загальні висновки, список використаних джерел.

До складу пояснювальної записки кваліфікаційної роботи входять наступні пункти:

- титульний лист;
- анотація;
- завдання до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).
- перелік графічного матеріалу;
- календарний план;
- підписи керівника та автора роботи.

Зміст розташовують безпосередньо після завдання, починаючи з нової сторінки. До змісту включають: вступ, послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки) пояснювальної записки, висновки, список використаних джерел, назви додатків, і номери сторінок, на яких вони розміщені.

Вступ розташовують окремим розділом. За обсягом вступ має складати від 1 до 2 сторінок. У вступі до кваліфікаційної роботи обґрунтовуються актуальність обраної теми, мета та зміст поставлених завдань; формулюється об'єкт і предмет дослідження; зазначається обраний метод (або методи) дослідження, цінність і прикладна значущість отриманих результатів. Конкретні завдання, що будуть вирішуватися відповідно до визначеної мети, зазначаються у формі перерахунку (вивчити, описати, встановити, виявити тощо). Формулювання завдання слід робити дуже точно і чітко, оскільки опис їх вирішення повинен складати зміст розділів кваліфікаційної роботи. Заголовки розділів роботи формулюються при складанні завдань дослідження. Обов'язковим елементом вступу є визначення об'єкта і предмета дослідження. Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи може бути процес або явище, тобто те, що створює певні проблемні ситуації. Предмет дослідження – це частина об'єкта та сфера його діяльності, на яку спрямовано основну увагу дослідника. Предмет дослідження визначає тему

кваліфікаційної роботи. Методи дослідження як інструмент одержання фактичного матеріалу – обов'язкові елементи початку роботи та її виконання і необхідна умова досягнення поставленої мети.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з розділів, які, в свою чергу, можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти. Кожний розділ слід починати з нової сторінки. Назва розділів, підрозділів, їх співвідношення визначаються з врахуванням специфіки обраної теми та фахового спрямування. В процесі написання кваліфікаційної роботи всі її складові частини (розділи, а всередині розділів - підрозділи) повинні бути логічно взаємопов'язані. У розділах основної частини кваліфікаційної роботи детально розглядаються методика і техніка дослідження, узагальнюються одержані результати. У кожному з розділів бакалаврської роботи отримані результати слід відображати не тільки по тексту і в таблицях, але також на різних схемах, діаграмах, графіках, рисунках, які полегшують правильне сприйняття результатів, глибину і ступінь опрацьованості питань. Якщо у кваліфікаційній роботі необхідно навести повні докази (наприклад, математичні, що не мають безпосереднього відношення до предмету дослідження) або подробиці дослідження, їх вміщують у додатках.

У першому розділі, як правило, аналізуються теоретичні та методологічні основи розробки обраної теми, узагальнюються існуючі концепції, розглядаються та аналізуються роботи вітчизняних і закордонних науковців з визначеного предмету дослідження та наводиться характеристика об'єкту дослідження. Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 30% загального обсягу основної частини роботи.

У другому розділі, як правило, на основі вивчення, обробки та узагальнення аналітичних матеріалів необхідно відобразити сучасний стан вирішення поставленої задачі на конкретному об'єкті дослідження, описати існуючу технологію та провести аналіз його роботи, виявити та навести динаміку відповідних показників. Обсяг другого розділу не повинен перевищувати 40% загального обсягу роботи.

Третій розділ повинен мати прикладний характер. Він розкриває зміст запропонованих заходів, спрямованих на ефективне вирішення обраної практично-орієнтованої задачі. Рекомендації та пропозиції мають бути обґрунтовані. Розділ може містити результати експериментальних досліджень, опис методів їх проведення та експериментального обладнання. Також до розділу доцільно включити елементи оцінки техніко-економічних показників ефективності організаційних, технічних і технологічних заходів, які пропонуються автором. Обсяг третього розділу не повинен перевищувати 30% загального обсягу роботи.

У разі необхідності та за погодженням з керівником кваліфікаційної роботи кількість розділів та їх обсяг може бути змінено.

Кожен розділ повинен містити висновки, які не виносяться окремим пунктом у зміст роботи.

Висновки до роботи розміщують безпосередньо після змістовних розділів кваліфікаційної роботи, починаючи з нової сторінки. У висновках наводять оцінку одержаних результатів роботи або її окремого стану (в тому числі і негативних) з урахуванням світових тенденцій вирішення поставленої задачі, можливі галузі

використання результатів роботи і рекомендації щодо практичного використання здобутих результатів.

Список використаних джерел містить літературні джерела, на які є посилання у кваліфікаційній роботі: підручники, навчальні посібники, довідники, монографії, періодичні видання (журнали, газети), наукові праці відповідних організацій, стандарти, каталоги, нормативно-технічні документи, авторські свідоцтва, патенти та ін.

У додатках вміщують необхідні допоміжні матеріали, які доповнюють текст пояснювальної записки, мають великий обсяг, особливі способи відтворення або якщо включення їх до основної частини може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу. Додатками можуть бути: графічний матеріал; таблиці, що доповнюють основний текст; формули і розрахунки; оригінали фотографій; опис апаратури і приладів, що використовувались під час вимірів та випробувань; опис комп'ютерних програм, розроблених у процесі виконання роботи. Обсяг додатків не обмежується.

Оформлення змісту пояснювальної записки здійснюється у відповідності до загальних вимог до побудови, викладення та оформлення, які діють в УкрДУЗТ (<http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/3454>).

При оформленні списку використаних джерел слід керуватися загальними положеннями та правилами складання бібліографічних посилань (http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_8302-2015.PDF) та прикладами оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел (<https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2019/02/pryklady-oformlennja-bibliografichnoho-opysu-zhidno-dstu-8302.pdf>).

Додаток А

Зразок оформлення титульного листа та бланку завдання

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра « _____ »
(повна назва)

(назва роботи)

Пояснювальна записка та розрахунки
до кваліфікаційної роботи

ШИФР (перші 5 літери назви роботи).200.00.00.000 ПЗ

Розробив студент групи _____
спеціальності 275 / 275.02 (роботу виконано
самостійно, відповідно до принципів
академічної доброчесності)

(підпис)

.....

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Керівник: _____

(посада, науковий ступінь)

.....

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Рецензент: _____

(посада, вчений ступінь)

.....

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

20.... р.

Факультет управління процесами перевезень

Кафедра

Освітній рівень: бакалавр

Спеціальність 275 Транспортні технології

275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(посада, науковий ступінь)

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

___ ___ 20__.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

(Прізвище, ім'я та по-батькові)

1. Тема роботи « _____ », керівник роботи Прізвище, ім'я та по-батькові, посада, науковий ступінь _____ затверджені розпорядженням по факультету управління процесами перевезень від « _____ » 20 _____ року № _____
2. Строк подання студентом роботи « _____ » 20 _____ року.
3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень та їх кількості)

6. Дата видачі завдання « _____ » 20 _____ року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів	Срок виконання етапів роботи	Примітка
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

Студент _____
(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) ...

Керівник _____
(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) ...